

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance

Številka: 411-01-7/2021/13

Ljubljana, 5. 4. 2021

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US in 21/13 - ZFDO-F in 81/18-odl. US) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20), pripravila

P o r o č i l o

k Osnutku Predloga Načrta za okrevanje in odpornost

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je na 45. redni seji 31. 3. 2021 kot zainteresirana komisija obravnavala Osnutek Predloga Načrta za okrevanje in odpornost (v nadaljevanju: načrt), ki ga je v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija se je seznanila z Osnutkom Predloga Načrta za okrevanje in odpornost.

Načrt predstavlja enega ključnih razvojno pomembnih dokumentov, z vrednostnega vidika pa s 5,2 milijarde evrov, kolikor bo lahko Slovenija počrpala iz posebnega evropskega sklada za okrevanje in odpornost RRF, tudi enega izmed izjemno pomembnih finančnih virov v štiri stebrni strukturi razpoložljivih finančnih sredstev. Štiri stebrna struktura, iz katere se bodo naslavljalne razvojne potrebe Slovenije pomeni, da je poleg sredstev, ki jih zagotavlja načrt, za naslednje finančno obdobje kohezijske ovojnice 2021-2027 na voljo tudi nova kvota evropskih sredstev v višini 2,9 milijarde evrov, vzporedno pa poteka tudi koriščenje sredstev tekoče finančne perspektive 2014-2020 ter sredstev za spodbude iz postavk državnega proračuna.

Kot je bilo poudarjeno v predstavitvi dokumenta s strani predstavnice Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, bo ministrstvo veliko večino sredstev iz načrta, namenilo za investicije večjim in velikim podjetjem. Ministrstvo je iz naslova načrta za okrevanje pripravilo za 427 milijonov evrov nepovratnih spodbud za podjetja ter 495 milijonov evrov povratnih sredstev v obliki posojil, pri čemer se stremi k podpori kvalitetnim investicijam, ki bodo prinašale višjo dodano vrednost na zaposlenega, večjo energetske učinkovitost gospodarstva, spodbude krožnemu gospodarstvu in digitalni preobrazbi, krepile pa tudi sodelovanje med znanstveno-raziskovalno sfero in gospodarstvom z namenom spodbujanja aplikativnih rešitev in upoštevanje

možnosti komercializacije znanja in prodaje na trgu. Vse aktivnosti in spodbude morajo voditi k dvigu produktivnosti v proizvodnih in prodajnih procesih.

Z interventnimi ukrepi je bilo doslej sicer gospodarstvu že ponujenih za 0,6 milijarde evrov sredstev spodbud, v nadaljevanju letošnjega leta pa je pričakovati še za 100 milijonov evrov razpisov za likvidnostno pomoč gospodarstvu.

Člani komisije so si bili enotni v mnenju, da bi bila glede na velik pomen vsebine predloženega dokumenta, potrebna celovita razprava, v okviru komisije pa je omogočena le razprava o tistem delu načrta, ki se nanaša na gospodarsko sfero. Zato bi bilo smiselno, da v okviru izredne seje Državnega sveta vabljeni deležniki po horizontalni in vertikalni liniji celovito predstavijo občiren dokument ter s tem vsem svetnikom omogočijo poglobljeno in kvalitetno razpravo o celotni vsebini načrta.

Ob predstavitvi grobih razrezov programov in višine sredstev iz načrta, se je komisiji zastavilo vprašanje izvedbe predhodnih in pravočasnih priprav konkretnih programov in projektov, ter določitve ustreznega razmerje med sredstvi iz načrta in razpoložljivimi sredstvi za kohezijo. V zvezi s tem je bila s konkretnim primerom pojasnjena uporaba sredstev iz sklada za pravični prehod, iz katerega bodo sredstva v višini preko 200 milijonov evrov na voljo za sanacijo premogovnih regij, omogočala pa bodo tudi lažje prezaposlovanje tamkajšnjih prebivalcev in ohranjanje zaposlenosti. Sredstva iz načrta bodo torej bolj ciljno naravnana, medtem ko kohezijska sredstva naslavlajo mehkejše vsebine, kot so krepitev kompetenc, plače ipd.

V razpravi je bilo ugotovljeno, da občine, ne glede na njihov prispevek k razvoju gospodarstva v svojem okolju verjetno ne morejo pričakovati večjih zneskov za financiranje infrastrukture iz sredstev, ki jih zagotavlja načrt, s tem pa tudi ne za izgradnjo in dograditev potrebnih poslovnih con. Zagotovljeno je bilo, da bo ministrstvo, glede na to da načrt za podporno okolje predvideva spodbujanje investicij, lahko rezerviralo sredstva, in sicer v višini 19 milijonov evrov za ta namen. Sredstva bodo omogočila izgradnjo takšne infrastrukture, ki bo povezovala produkcijske faze različnih podjetij na enem mestu, namenjala pa se bodo predvsem za krepitev lokalnih verig vrednosti.

Komisija ugotavlja, da so bila pričakovanja, da se bo mogoče s sredstvi, ki jih zagotavlja načrt, poleg reševanja širših družbenih problemov, lotiti tudi trenutnih težav gospodarskih subjektov kot posledic epidemije COVID-19, očitno preoptimistična, zato komisija poziva gospodarsko ministrstvo in vlado k pripravi ukrepov, ki bodo nadgradili dosedanje interventno zakonodajo v smeri ohranjanja delovnih mest in še posebej celostne pomoči storitvenim dejavnostim.

Komisiji se zastavljajo tudi vprašanja v zvezi s postopki, ki bodo potekali po sprejemu načrta v smislu njegove operacionalizacije, s časovnico izvajanja posameznih politik.

Pojasnjeno je bilo, da je naloga ministrstva pripraviti spremembe obstoječe zakonodaje in ustrezne strateške dokumente, ki bodo omogočili gospodarski preboj s spodbujanjem naložb.

Aktualno je tudi vprašanje, kako se bodo delila sredstva po dejavnostih in ali bodo pri delitvi sredstev vse gospodarske dejavnosti deležne enakih kriterijev. Odgovorjeno je bilo, da ministrstvo izvaja panožno usmerjene ukrepe za področje turizma in lesarstva. Prav tako pa prihaja tudi do sodelovanja med resornimi ministrstvi; tako na primer bo v naslednji finančni perspektivi za razvoj podeželja na voljo 1,7 milijarde evrov, pri čemer bo del sredstev Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo v okviru turistične dejavnosti namenjen tudi podpori razvoja turističnih kmetij.

Komisija opozarja tudi na nekatere dosedanje pomanjkljivosti pri oblikovanju razpisov za namenska sredstva in časovne zaostanke pri sproščanju sredstev iz teh razpisov v posameznih dejavnostih.

* * *

Za poročevalko je bila določena predsednica komisije mag. Marija Lah.

Predsednica
mag. Marija Lah, l. r.